

Messens liturgi - en forklaring til messen

-

Indledning

Liturgi er et græsk ord, som betyder: offentlig tjeneste; tjeneste udført på offentlighedens vegne. Når vi taler om liturgi, tænker vi på menigheden, som forsamles for at fejre den hellige messe.

Det er vigtigt at lægge mærke til udtrykket: fejre den hellige messe. Vi kender alle til at fejre en fest - og at forberede os til fest. Dette gælder så meget mere, når det drejer sig om den fest, Gud selv indbyder os til, og hvor Jesus Kristus selv er i blandt os.

At gå til messe er IKKE: at være tilskuer til et smukt og dybsindigt skuespil!

At gå til messe er IKKE: at fremsige de særlige bønner, der hører sig til ved lejligheden

At gå til messe ER: at leve med i en begivenhed - den største i menneskehedens historie.

Det er at være vidne til det samme levende drama, som fandt sted på Golgata for ca. 2000 år siden, og som siden er blevet gentaget hver eneste dag på jorden.

Messen er det levende midtpunkt i enhver katoliks liv. I dåben bliver vi Guds børn og modtager nådens liv. I skriftemålet renses vor sjæl, og nådens liv styrkes i os. I messen (Eukaristien) modtager vi imidlertid ikke kun Guds nåde: vi modtager Guds selv.

Det er Jesus Kristus selv, der, aftenen før han skulle dø på korset, indstiftede den hellige Eukaristi. Han gjorde det for at give sine disciple og alle andre kristne efter dem del i sin lidelse og opstandelse. Hver gang vi går til messe, fejrer vi påskemysteriet, dvs. Jesu offerdød på korset og hans herlighedsfulde opstandelse.

Det er ikke kun os mennesker, der fejrer Eukaristien. Jesus Kristus er selv tilstede i præstens person, når han leder messen. Det er i Jesu navn og på Hans vegne, at præsten udtaler indstiftelsesordene: "Dette er mit legeme, som hengives for jer" og "Dette er kalken med mit blod, den nye og evige pagts blod, som udgydes for jer". Derfor er Jesu offer på korset og messeofferet på alteret ét og det samme. Det er Jesu Kristi offer på korset, der bliver nærværende på alteret. Derfor er messen det fuldkomne offer, hvor Jesus selv både er præst og offergave.

I kommunionen får vi del i påskemysteriet ved at modtage Jesus Kristus selv. Det var Hans mening med at vælge måltidets form (brød og vin). Under brødets og vinens skikkelse modtager vi Ham selv som fuldbyrdelse på vor dåbspagt og som pant på, at vi engang altid skal være hos Gud og skue Ham ansigt til ansigt i den himmelske herlighed.

Når vi går ind i kirken, dypper vi fingrene i vievandsskarret og gør korsets tegn for at minde os selv om dåben, hvor vi blev Guds børn, idet vi stille beder: f.eks. "Almægtige Gud forbarm dig over os." Når vi er foran Tabernaklet, på vej til vores plads, gør vi knæfald for Alterets Helligste Sakramente, idet vi stille beder: f.eks. "Vi tilbeder Dig, Jesus, og vi lovpriser dig, fordi Du ved Dit hellige kors har forløst verden."

MESSENS INDLEDNING

Præst og ministranter kommer ind, når der ringes med den lille klokke ved sakristiet; alle rejser sig, og messen begynder med at præsten kysser alteret, fordi det er dér messeofferet frembæres, og fordi et relikvie ligger indmuret i alteret. (Om søndagen begynder Højmessens med en salme). Derefter hilser præsten på menigheden, mens alle gør korstes tegn, og præsten siger:

P. I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.

A. Amen

P. Vor Herres Jesu Kristi nåde, Guds kærlighed og Helligåndens samfund være med jer.

A. Og med din ånd.

Herefter siger præsten lidt om selve messen. Derpå følger opfordringen til en samvittighedsransagelse (præsten kan bruge disse eller lignende ord)

P. Lad os erkende at vi har syndet, så vi med det rette sindelag kan fejre den hellige messe.

P. Jesus, Guds Søn, du blev sendt for at helbrede angerfulde, vi beder dig:

Herre, Forbarm dig.

A. Herre, forbarm dig.

P. Du kom for at kalde syndere til dig, vi beder dig:

Kristus, forbarm dig.

A. Kristus, forbarm dig.

P. Du går i forbøn for os ved Faderens højre hånd, vi beder dig:

Herre, forbarm dig.

A. Herre forbarm dig.

Eller

A. Jeg bekender for Gud, den Almægtige,

og for jer, mine brødre og søstre,

at jeg ofte har undladt det gode

eller gjort det onde.

Jeg har syndet i tanke, ord og gerning,

ved min skyld,

ved min skyld,

ved min store skyld.

Derfor beder jeg den hellige Jomfru Maria,

alle engle og helgener

og jer, mine brødre og søstre,

at bede for mig til Herren, vor Gud.

P. Den almægtige Gud forbarme sig over os,

forlade os vore synder, og føre os til det evige liv.

A. Amen.

KYRIE

P. Herre, forbarm dig.

A. Herre, forbarm dig.

P. Kristus, forbarm dig.

A. Kristus, forbarm dig.

P. Herre, forbarm dig.

A. Herre, forbarm dig.

GLORIA

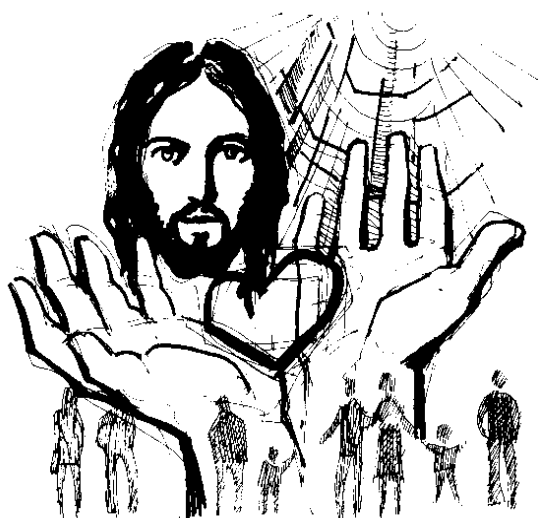
På søndage (undtagen i advents- og fastetiden) og på store festdage synges eller bedes Lovsangen til Guds ære. Denne sang til Guds ære er Kirkens fortsættelse af englens lovsang, efter at de havde forkyndt Jesu Fødsel for hyrderne på marken.

A. Ære være Gud i det høje
og fred på jorden for mennesker med god vilje.
Vi lover dig.
Vi velsigner dig.
Vi tilbeder dig.
Vi lovpriser dig.
Vi takker dig for din store herlighed.
Herre vor Gud, himmelske konge,
Gud, almægtige Fader.
Herre, du enbårne Søn, Jesus Kristus,
Herre vor Gud, Guds lam, Faderens Søn.
Du, som borttager verdens synder,
forbarm dig over os.
Du, som borttager verdens synder,
tag imod vor bøn.
Du, som sidder ved Faderens højre,
forbarm dig over os.
Thi du alene er hellig,
du alene Herre,
du alene den højeste,
Jesus Kristus,
med Helligånden i Gud Faders herlighed.
Amen.

Nu beder præsten dagens bøn, som i korte sætninger omtaler dagens eller festens tema. Som eksempel anføres dagens bøn fra 16. almindelige søndag.

Lad os bede:

Herre, forbarm dig over dit folk og lad din nådes
gaver komme over os i rigt mål, så vi kan være brændende i tro, håb og kærlighed og altid holde fast ved dine bud.
Det beder vi om ved vor Herre Jesus Kristus, din Søn, som lever og råder med dig i Helligåndens
enhed, én Gud fra Evighed til evighed.
Amen

ORDETS LITURGI

Messens første hoveddel er ordets liturgi, hvor vi lytter til Guds ord i Bibelen. Ligesom Jesus efter opstandelsen først udlagde skrifterne for de to apostle på vej til Emmaus og derefter gav sig til kende for dem ved at bryde brødet, på samme måde lader vi os også først forme af Guds ord i læsningerne, før vi modtager Jesus selv i Eukaristien.

Om søndagen er der altid to læsninger. Normalt er den første læsning fra Det Gamle Testamente og den anden læsning fra Det Nye Testamente (Apostlenes Gerninger, brevene eller Johannes Åbenbaring). Læsningerne læses af en lektor, som i reglen er en fra menigheden, som har påtaget sig denne tjeneste. Efter den første læsning følger en såkaldt vekselsang. En forsanger fremfører salmen, og menigheden fremfører omkvædet. (Ved Højmessens om søndagen synges der en salme i stedet for vekselsangen). Efter hver læsning afsluttes:

L. Dette er Guds ord.

A. Gud ske tak og lov.

Nu rejser alle sig op og synger Hallelujaverset. Halleluja betyder: Lovpris Gud. Dette Hallelujavers danner indledning til Evangelielæsningen, som præsten derefter læser. Hallelujaverset angiver også Evangelielæsningens hovedtema.

P. Herren være med jer!

A. Og med din ånd!

P. Dette hellige evangelium skriver evangelisten NN.

A. Gud være lovet for sit glædelige budskab.

Præsten og enhver af de deltagende gør korsets tegn på pande, mund og hjerte, som tegn på at evangeliet skal være i vore tanker, ord og gerning.

Evangelielæsningen afsluttes med:

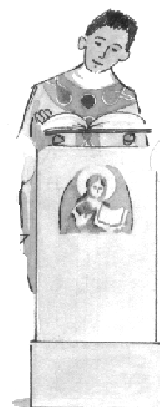
Dette er vor Herre Jesu Kristi evangelium.

A. Priset være du, Kristus.

Når præsten har læst evangeliet,
sætte alle sig og lytter
til præstens prædiken.

Efter præstens prædiken
bedes trosbekendelsen.
(Dog kun på søn- og festdage).

Der findes to trosbekendelser:
Den Apostoliske Trosbekendelse
og Den Nicæenske Trosbekendelse.

CREDO

DEN APOSTOLISKE TROSBEKENDELSE

P. Lad os nu rejse os og bekende vor kristne tro!
A. Jeg tror på Gud, den Almægtige Fader,
Himlens og jordens Skaber.
Jeg tror på Jesus Kristus, hans énbårne Søn, vor Herre,
som er undfanget ved Helligånden,
født af Jomfru Maria,
har lidt under Pontius Pilatus,
blev korsfæstet, døde og blev begravet;
nedfor til Dødsriget,
opstod på den tredje dag fra de døde,
opfor til Himlen,
sidder ved Gud, den Almægtige Faders højre hånd,
hvorfra han skal komme
for at dømme de levende og de døde.
Jeg tror på Helligånden,
den hellige, katolske Kirke,
de helliges samfund,
syndernes forladelse, kødets opstandelse
og det evige liv.
Amen.

DEN NICÆNSKE TROSBEKENDELSE

A. Jeg tror på én Gud,
den Almægtige Fader, Himlens og jordens,
alle synlige og usynlige tings skaber.
Og på én Herre, Jesus Kristus,
Guds énbårne Søn,
som er født af Faderen forud for alle tider.
Gud af Gud, lys af lys,
sand Gud af den sande Gud,
født, ikke skabt, af samme væsen som Faderen; ved hvem alt er skabt;
som for os mennesker
og for vor frelses skyld er nedsteget fra Himlen,
(Under de følgende to linjer, hvor vi bekender vor tro på Jesu menneskevordelse (dvs. at Jesus er blevet menneske) bøjer man hovedet. På festen for Herrens Bebudelse d. 25. marts og Julenat og Juledag knæler vi ned.)
og har påtaget sig kød ved Helligånden
af Jomfru Maria og er blevet menneske;
han blev også korsfæstet for os
under Pontius Pilatus, har lidt og blev begravet,
opstod på den tredje dag
efter Skrifterne
og opfor til Himlen;
han sidder ved Faderens højre hånd,
og han skal komme igen med herlighed
for at dømme de levende og de døde;
og på hans Rige skal der ikke være ende.
Og på Helligånden, Herren og levendegøreren,
som udgår fra Faderen og Sønnen,
og som tillige med Faderen og Sønnen
tilbedes og forherliges,
som har talt ved profeterne;
og én, hellig, katolsk og apostolisk Kirke.
Jeg bekender én dåb til syndernes forladelse,
og jeg venter de dødes opstandelse
og livet i den tilkommende verden.
Amen.

MENIGHEDENS FORBØNNER

Præsten indleder med kort at opfordre menigheden til bøn. Derefter fremfører præsten selv eller en fra menigheden en række forbønner. (Hvis nogen fra menigheden har noget, de gerne vil bede for, kan man inden messen bede præsten om at indføje dette anliggende i forbønnerne). Efter hver forbøn afsluttes der med en fælles anrøelse:

- F. Derom beder vi
A. Herre, hør vor bøn
Eller:
F. Kristus, hør os.
A. Kristus, bønhør os.

EUKARISTIEN

Messens anden hoveddel er eukaristien, som er taksigelse og lovprisning af Faderen, ihukommelse af Kristi offer på korset og Kristi sakramentale nærvær gennem Helligåndens virke.

Eukaristien indledes med frembæring af gaverne. Gaverne er brødet og vinen, der skal bruges under forvandlingen. Men også andre gaver, bestemt for Kirken og de fattige, bæres frem, oftest i form af penge (kollekt). Gaverne er også et billede på, at vi giver os i Guds hænder.

Den eukaristiske bøn begynder med en opfordring til menigheden om at vende sig mod Gud og tage del i bønnerne.

Frembæring af gaverne

Når alterbordet er dækket tager præsten patenen (bakken) med hostierne (alterbrød). Han holder det lidt hævet over alteret, mens han siger:

- P. Lovet være du, vor Gud, verdens Herre,
for brødet, som vi har modtaget af din gavmildhed.
Dette brød, frembragt af jorden ved menneskets arbejde, bærer vi frem for dig. Lad det for os blive livets brød.
- A. Lovet være Gud i evighed.
Præsten hælder vin og lidt vand i kalken. Der er billedet på, hvordan vi (vandet) i Eukaristien forenes med Kristus (vinen). Det er også billede på, at Kristus både er sand Gud og sandt menneske i en og samme person. Samtidig siger præsten stille:
- P. Som vandet blandes med vinen, forener Kristus os med sin guddom, han som er blevet ét med os som menneske.
- Præsten tager kalken og hæver den lidt over alteret, mens han siger:
- P. Lovet være du, vor Gud verdens Herre, for vinen,

som vi har modtaget af din gavmildhed.

Denne vin, frembragt af vinstokken ved menneskets arbejde, bærer vi frem for dig.

Lad den for os blive frelsens kalk.

A. Lovet være Gud i evighed.

Derefter stiller han kalken på corporalet. Synges der ikke nogen offertoriesalme, kan præsten sige de ovenstående ord højt.

Præsten beder for sig selv:

P. Ydmygt beder vi dig, Herre, tag imod os dine ringe tjenere og lad vor offergave på denne dag finde nåde for dine øjne.

Som tegn på renselse skyller præsten sine hænder og beder stille for sig selv:

P. Rens mig, Herre, for min ondskab, og udslet al min synd.

Præsten står atter midt for alteret og vendt mod menigheden breder han armene ud og samler igen hænderne, idet han siger:

P. Lad os forenes i bøn, at vor offergave må blive Gud til behag.

A. Herren til ære og verden til frelse.

Præsten beder en bøn over gaverne; bønner varierer efter kirkeåret.

A. Amen.

Den Eukaristiske Bøn

Nu bedes den Eukaristiske Bøn. Det er messens højdepunkt, hvor vi takker og lovpriser Gud, fordi han har sendt Jesus til os, som vor frelser, og vi takker fremfor alt for, at Jesus stadig er hos os i Alterets Sakramente (den hellige kommunion).

Den Eukaristiske Bøn begynder med en såkaldt præfation, som er en takke- og lovprisningsbøn. Der findes mange forskellige præfationer til søndage, festdage og hverdage.

P. Herren være med jer.

A. Og med din ånd.

P. Opløft jeres hjerte.

A. Vort hjerte er hos Herren.

P. Lad os takke Herren, vor Gud.

A. Det er værdigt og ret.

Præsten fortsætter med løftede arme:

P. Sandelig, det er værdigt og ret, rigtigt og til vor frelse, at vi altid og overalt takker dig, hellige Fader, - -
- - - med engle og alle helgen bekender vi derfor med jubel din herlighed og siger:

SANCTUS

A. Hellig, hellig, hellig er Heren,
Hæskarernes Gud.
Himmel og jord er opfyldt af din herlighed.
Hosiana i det høje.
Velsignet være han, som kommer i Herrens navn.
Hosiana i det høje.

Kirken påkalder Helligånden, for at brød og vin skal forvandles til Jesu Kristi legeme og blod. Alle knæler ned.

Med udbredte arme siger præsten:

P. Herre, du er i sandhed hellig, du er al helligheds kilde. Derfor beder vi dig:
Helliggør med din Ånd disse gaver,

Præsten samler hænderne og gør samtidigt korstegn over brødet og kalken, idet han siger:
at de til vor frelse må blive vor Herres Jesu Kristi legeme og blod.

(Der ringes med messeklodderne).

Præsten samler hænderne og siger over brødet og vinen de ord, som Jesus brugte i nadversalen skærtorsdag aften. Det var på denne aften, at Jesus indstiftede Alterets sakramente. Jesus gav brødet og vinen en hel ny betydning. Brød og vin blev forvandlet til Jesu eget legeme og blod.

P. For i den nat, da han blev forrådt og frivilligt gik ind til sin lidelse, tog han brødet, fremsagde takkebønnen, brød det, rakte det til sine disciple og sagde:

Præsten tager brødet, løfter det lidt over alteret og fortsætter:

TAG DET OG SPIS ALLE DERAFT.

DETTE ER MIT LEGEME,

SOM HENGIVES FOR JER.

Præsten løfter hostien, for at alle skal se på den og tilbede, for brødet er ikke længere brød men Jesu legeme. Lægger den på patenen og ærer den med en knæbøjning. (Der ringes med messeklodderne).

Derefter tager præsten kalken og fortsætter:

P. Ligeså tog han efter måltidet kalken,
fremsagde takkebønnen, rakte kalken til sine disciple og sagde:

TAG DEN OG DRIK ALLE DERAFT.

DETTE ER KALKEN MED MIT BLOD.
DEN NYE OG EVIGE PAGTS BLOD,
SOM UDGYDES FOR JER OG FOR ALLE
TIL SYNDERNES FORLADELSE.
DETTE SKAL I GØRE TIL MIN IHUKOMMELSE.

Derefter viser præsten menigheden kalken, for at alle skal se på den og tilbede, for vinen er ikke længere vin men Jesu blod. (Der ringes med messeklodderne).

Derefter siger præsten:

P. TROENS MYSTERIUM.

A. HERRE, VI FORKYNDER DIN DØD.
VI PRISER DIN OPSTANDELSE.
VI FORVENTER DIT KOMME I HERLIGHED.

P. Derfor fejrer vi, Fader, mindet om din Søns død og opstandelse og frembærer for dig livets brød og frelsens kalk. Vi takker dig, at du lader os stå for dit ansigt og tjene dig.

Ydmygt beder vi dig: Lad os, som har del i Kristi legeme og blod, af Helligånden blive samlet til ét.

Herre, se i nåde til din Kirke, som er udbredt over hele jorden. Lad os vokse til din kærligheds fylde i fællesskab med vor pave N., vor biskop N. og alle, som har ansvar for dit folk.

I en messe for afdøde kan der siges:

(Se også hen til vor broder/søster N., som du har kaldt til dig fra denne verden. Giv at han/hun, som i dåben fik del i din Søns død, også må få del i hans opstandelse.)

Se også nådigt til vore brødre og søstre, som er sovet ind i håbet om opstandelsen, og til alle, som er gået bort i din barmhjertighed, og lad dem skue dit ansigts lys.

Vi beder dig: Forbarm dig over os alle ...

Lad os få del i det evige livs fællesskab sammen med den hellige Guds moder, Jomfru Maria, med apostlene og alle helgen, som tiderne igennem har levet efter din vilje.

Forund os sammen med dem at forkynde din herlighed med vor lovsang.

Ved din Søn, Jesus Kristus

Præsten tager patenen med hostien i den ene hånd og kalken med vinen i den og løfter begge dele, idet han siger:

P. Ved ham og med ham og i ham tilkommer dig Gud Fader, den Almægtige, i Helligåndens enhed, al herlighed og ære fra evighed til evighed.

A. Amen.

KOMMUNION

Kommunionen indledes med Fadervor, den bøn Jesus selv lærte sine disciple.

Herrens Bøn

P. Lad os bede den bøn, som vor Herre Jesus Kristus har lært os:
eller

Til frelse har herren lært os at bede og givet os lov til at sige:

A. Fader vor, du som er i himlen.

Helliget vorde dit navn,
komme dit rige.

Ske din vilje som i himlen, så og på jorden.

Giv os i dag vort daglige brød

og forlad os vor skyld,

som og vi forlader vore skyldnere,

og led os ikke i fristelse,

men frels os fra det onde (Matt 6,9-13).

P. Ja, frels os, beder vi dig, Herre, fra alt hvad der er ondt og giv os fred i vore dage. Fri os ved din miskundhed fra synd, og gør os trygge i alle trængsler, i forventning om det salige håb og vor Frelsers Jesu Kristi komme. (Denne indskudte del kaldes 'embolismen')

A. Thi dit er riget og magten og æren i evighed.

Fadervor: I denne bøn beder man om det daglige brød, som for de kristne også indbefatter nadverbrødet. Og man beder om renselse fra synd, så det hellige virkelig kan gives til hellige.

Celebranten (præsten) udtaler opfordringen til bøn, mens de troende beder selve bønnen sammen med ham. Celebranten alene tilføjer embolismen, mens folket afslutter med doksologien (lovprisningen).

Embolismen udvikler nærmere sidste påkaldelse i Herrens bøn og beder om frihed fra det ondes magt for hele de troendes samfund.

Bøn og fredshilsen

P. Herre Jesu Kristus, du har sagt til dine apostle: Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer. Se ikke på vore synder, men på din Kirkes tro og før den efter din vilje til fuldkommen enhed og fred, du, som lever og råder, Gud i al evighed.

A. Amen.

Præsten ønsker menigheden Guds fred:

P. Herrens fred være altid med jer.

A. Og med din ånd!

P. Lad os ønske hverandre fred.

Derpå kan alle efter stedets skik, overfor hinanden give udtryk for fred og næstekærlighed ved f.eks. at give hinanden hånd for inden kommunionen at give udtryk for, at vi ærligt ønsker vore medkristne Guds fred.

Brødsbrydelsen

Under brødets brydelse synges eller bedes hymnen Agnus Dei (Guds lam). Den minder os endnu engang om, at vi ved at modtage kommunionen får del i det offer, Jesus Kristus, det sande offerlam, bragte.

AGNUS DEI

A. Guds lam, du som borttager verdens synder,
forbarm dig over os.

Guds lam, du som borttager verdens synder,
forbarm dig over os.

Guds lam, du som borttager verdens synder,
giv os fred.

Med samlede hænder beder præsten stille for sig selv:

P. Herre Jesus Kristus, når jeg modtager dit legeme og blod, lad det da ikke blive til dom og fortabelse, men for din kærligheds skyld til styrke og lægedom.

Alle knæler nu ned og forbereder sig til at modtage den hellige kommunion. Præsten tager hostien og kalken, løfter dem og siger:

P. Se det Guds lam, som borttager verdens synd. Salige er de, som er indbudt til Lammets bord.

A. Herre, jeg er ikke værdig til, at du går ind under mit tag, men sig kun et ord, så bliver min sjæl helbredt.

Vendt mod alteret siger præsten stille for sig selv:

P. Kristi legeme bevare mig til det evige liv.

Med ærbødighed modtager han Kristi legeme. Derefter tager han kalken og siger stille for sig selv:

P. Kristi blod bevare mig til det evige liv.

Derefter tager han patenen eller ciboriet og går hen til dem, der skal modtage den hellige kommunion. Han holder hostien løftet foran enhver og siger:

P. Kristi legeme.

A. Amen.

Dette amen betyder: ja, jeg tror på, at dette er Jesu Kristi sande legeme og blod.

Alle ikke katolikker og børn, der endnu ikke har været til 1. kommunion, kan få præstens velsignelse (tilkendegives ved at man krydser armene foran brystet.)

Kommunionen kan modtages under begge skikkelser (brød og vin). Kristus er helt tilstede både i brødet og vinen.

Medens renselsen af alterkarrerne foregår, beder præsten stille for sig selv:

P. Herre, lad os med et rent hjerte modtaget det, som vi har nydt med munden, og lad denne jordiske føde blive til lægemiddel for det evige liv.

Efter kommuniionsuddelingen er der en lille pause, hvor man kan bede stille for sig selv. Mange gange synges der også en salme. De indviede forvandlede hostier, der er tilbage, lægger præsten ind i tabernaklet, hvor Kristi legeme i brødets skikkelse bliver opbevaret. I kirken brænder hele tiden evighedslyset, for at vise at Kristus er tilstede i tabernaklet.

Bøn efter kommunion

Præsten afslutter kommunionen med en bøn, der varierer efter kirkeåret:

P. Lad os alle bede . . .

Velsignelse, bortsendelse

Som messen begyndte med et korsets tegn, slutter den med korsets tegn. Korset står som en ramme omkring messen.

På dette tidspunkt kan man give menigheden eventuelle meddelelser.

Derpå følger bortsendelsen ved at præsten vendt mod menigheden og med udstrakte arme siger:

P. Herren være med jer.

A. Og med din ånd

Præsten lyser nu velsignelsen over menigheden og gør korsets tegn.

Den Almægtige Gud, Fader, Søn og Helligånd velsigne jer.

A. Amen

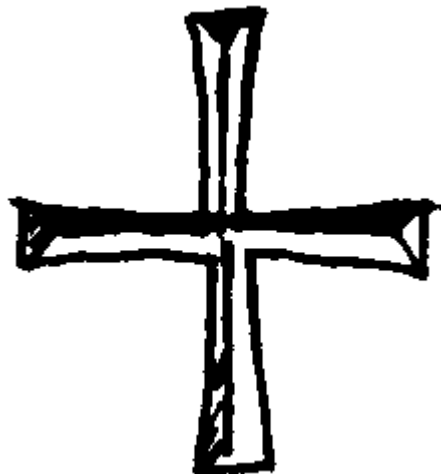
P. Gå bort med Kristi fred.

A. Gud ske tak og lov.

Vi sendes ud i verden som Jesu disciple for at bringe Hans glade budskab videre.

Derefter kysser præsten alteret i ærbødighed, ligesom ved messens begyndelse.

Præsten og messtjenerne forlader koret med de samme tegn på ærbødighed, som blev anvendt ved messens begyndelse.

Almindelige bønner

Bønner, som enhver katolik
bør kunne udenad

Korstegnet

I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen.

Enhver kristen bøn begynder med korsets tegn. Vi fører højre hånd først til panden, så til brystet og derefter til venstre og højre skulder, samtidig med at vi siger ordene: "I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen". På denne måde bekender vi vor tro på den Treenige Gud, Fader, Søn og Helligånd. Ved at gøre korsets tegn bekender vi samtidig, at Jesus Kristus er vor frelser, der døde på korset for vore synders skyld. Derfor er korstegnet i sig selv en hel lille trosbekendelse, og det bør udføres roligt og andægtigt.

Ære være Faderen

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden,
som det var i begyndelsen, så nu og altid
og i al evighed. Amen.

"Ære være Faderen" er en lovprisning af den hellige Treenighed. Vi lovpriser Gud, fordi han er Gud: Almægtig, vis og barmhjertig. Ved at bede "Ære være Faderen" bekender vi også Treenighedens mysterium: én Gud i tre personer: Faderen, Sønnen og Helligånden.

Fadervor

Fader vor, du som er i Himlen.
Helliget vorde dit navn,
komme dit rige.
Ske din vilje,
som i Himlen så og på jorden.
Giv os i dag vort daglige brød
og forlad og vor skyld,
som og vi forlader vore skyldnere,
og led os ikke i fristelse,
men frels og fra det onde.
(Thi dit er riget, magten og æren i evighed).
Amen.

"Fader vor" er den vigtigste kristne bøn, for det er den bøn, Jesus selv lærte sine disciple, da de bad Ham lære dem at bede. Hver gang vi beder den, bliver vi mindet om, at vi er Guds børn, og at Jesus er vor bror. I "Fader vor" beder vi om alle de ting, Gud gerne vil, at vi beder om. Derfor er "Fader vor" et forbillede for al kristen bøn.

Hil dig, Maria

Hil dig, Maria, fuld af nåde!
Herren er med dig!
Velsignet er du iblandt kvinder,
og velsignet er dit livs frugt, Jesus.
Hellige Maria, Guds Moder!
bed for os syndere,
nu og i vor dødstime.
Amen.

Gud har udvalgt Maria til at være Jesu mor. Fordi hendes Søn er sand Gud, kalder vi hende med rette Guds Moder. Fordi hun skulle være værdig til at blive Guds Moder, bevarede Gud hende for enhver synd og gjorde hende helt og fuldt hellig.

Maria på sin side sagde helt og fuldt "JA" til Guds plan med hende. Derfor er Maria den mest fuldkomne kristen og et forbillede for alle kristne. Hun er også den, hvis forbøn vi særligt beder om, idet vi bruger englens ord ved bebudelsen (Luk 1,28: "Herren er med dig, du benådede") og Elisabets hilsen ved besøgsen (Luk 1,42: "Velsignet er du blandt kvinder, og velsignet dit livs frugt").

DEN APOSTOLISKE TROSBEKENDELSE

Jeg tror på Gud, den Almægtige Fader,
Himlens og jordens Skaber.

Jeg tror på Jesus Kristus, hans énbårne Søn, vor Herre,
som er undfanget ved Helligånden,

og født af Jomfru Maria,

har lidt under Pontius Pilatus,

blev korsfæstet, døde og blev begravet,

nedfor til Dødsriget,

opstod på den tredje dag fra de døde,

opfor til Himlen,

sidder ved Gud, den Almægtiges Faders højre hånd,

hvorfra han skal komme

for at dømme de levende og de døde.

Jeg tror på Helligånden,

den hellige, katolske Kirke,

de helliges samfund,

syndernes forladelse,

kødets opstandelse

og det evige liv.

Amen.

"Den apostoliske trosbekendelse" indeholder de vigtigste trossandheder, og enhver kristen bør kunne den udenad. Den kaldes 'apostolisk', fordi den sammenfatter apostlenes tro.